

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעים רבינ'ם מושלים

הפיל החזק והפחדן

להם: "אתם צודקים שהפיל הגדול והענק הזה יכול למעוף ולרסק את העכבר בדריכה קטנה ברגלו ולהמיתו, אבל הוא לא יודע את הסוד הזה, שיש לו כח רב כל כך. הוא בטוח שהעכבר יכול להזיקו, ולכן הוא בורח - - -

במשל זה מגלה לנו רביה"ק שיש לנו כחות אדירים גדולים וחזקים. באפשרויותינו לעמד נגד כל הנסיונות והפתויים! טמונים בנו עזות דקדשה להתגבר ולדלג על כל מה שהיצר הקטן-קטנטן מנסה לפתות ולהפיל אותנו. מדבריו הק' לומדים אנו שהיצר הרע קטן נמוך וחלש-חלש'לוש. הנסיונות שמנסה אותנו הם כאין וכאפס כנגד הכחות העצומים שיש לנו. כמו הכחות האדירים של הפיל.

אלא שבשביל כך עלינו לזכר היטב ולהכניס בראשינו להאמין בעצמנו בכחות האייתנים פסלע שה' נטע בנו, ולדעת נאמנה ש'כן, אנו יכולים! יש לנו כח לעמד ולהתגבר נגד כלם הרבה יותר ממה שאנו באמת חושבים!

חזק ונתחזק ולא נהיה כפיל הגדול וכגמל שאינם יודעים מנחם. ('שיר נעים' בהקדמת ליקו"מ)

[כששחח חסיד ר' לוי"צ בנדר ז"ל אודות שיר זה, אמר: "מן הראוי להלביש על מלים אלו נגון שיוכלו לשיר ולהתחזק ממשל נפלא זה". ואכן אחד הבחורים מאנ"ש חבר על כך נגון מעורר הידוע בין חסידיו ברסלב]

ילדי חברת תהלים עומדים להם ב'גן החיות', בוחנים את החיות ומביטים בפליאה על הבהמות. כבשים ועזים כבר ראו מספר פעמים. לגן החיות באו להתפעל ממחזות שאינם שכיחים מחוץ לכתלי הגן.

לאט ובסקרנות התקדמו בין כלובי הגן, התרגשו, התלהבו, נפעמו וקראו בצלה: "תראו אותנו! תראו שם..." עד שעצרו עצירה מחלטת. למראה עיניהם לא אבו להמשיך בסבוב. מה התגלה לנגד עיניהם?

מחזה מוזר ומפחיד כאחדו - הפיל.

הפיל הענק יצא מברכת המים, עומד במלא קומתו. גדלו וכבדו מפחידים ומרתיעים את כל העומדים בסמיכות. חזק אפו הארוך איתן ועצום. ביכלתו לסחב באפו, למשה, לדחף, ואף להכות מפת רציחה. הפיל עומד ואינו זז.

והנה, בפתאומיות רגלי הפיל החלו ללכת ולרוץ. הוא התקרב אל הקיר בריצה והסתובב חזרה, ברח סביב הברכה ושב במהירות, כמעט בדהרה. החבורה פוקחת עינים גדולות, ואז מצביע שרגא אל עבר עכבר קטן נמוך וצמוק. "מה זה שם?" העכבר הקטן הזה מציק לו לפיל הענק, והפיל רץ ובורח ממנו. הוא פוחד ומנסה לנוס על נפשו, היתכן? ?

רוצה את פליאתם 'אולג' הגוי המשמש את הפיל, ומסביר

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

שיחות שאחר ספורי המעשיות (3)

והתחיל לשמח עצמו, בשמחת "שלא עשני גוי"! - וזה בודאי שמחה גדולה שאין לה שעור! - כי אין לשער ההפרש וההבדל, אלה אלפי אלפים הבדלות - שיש בין קדשת ישראל, הפחות שבפחותים, לבין זהמת טמאת העובדי כוכבים!

וכשיזכר היטב חסד השם יתברך עליו: "שלא עשהו גוי"! - בודאי ראוי שתגדל שמחתו מאד! - והיא שמחה שאין עליה עצבות!

כי בשלמא כשמשמח עצמו בדבר שעשהו הוא עצמו, על־זה אפשר למצא 'עצבות' על כל שמחה - כי ימצא לו חסרונות בכל דבר, כדי שלא להניחו להרים ולשמח עצמו! -

אבל בזה: "שלא עשני גוי", שהוא רק מהשם יתברך, שהשם יתברך עשה כן, וקמל עליו ולא עשהו גוי - איך אפשר למצא חסרון בזו השמחה, מאחר שהוא רק מעשה השם יתברך! כי בודאי איך שיהיה [עובר עליו], על־כל־פנים הוא הפרש

ה - מעשה בצדיק שנפל עליו עצבות

[אות א] ידוע: ש'עצבות', היא מדה מגנה מאד! וצריך להתרחק ממנה מאד! - וראוי לחיות ולהרים עצמו! - כי ידע: שכל תנועה ו'העתקה' שאדם מניע ומעתיק עצמו כשנכנס לעבודת השם, היא יקרה מאד בעיני השם, אפלו הוא מניע עצמו רק כחוט השערה! - כי מחמת שהאדם הוא בגוף, בעולם העשיה, קשה מאד עליו כל תנועה ו'העתקה'! - על־כן היא יקרה מאד בעיני השם!

[אות ב] ומעשה היה בצדיק אחד: שנפל עליו 'עצבות' וכבדות גדול! - וה'עצבות' וה'כבדות' כשמתגברת על ה'צדיק', היא קשה מאד עליו, כי עליו מתחזקת יותר ויותר! - עד שנפל עליו 'עצלות' וכבדות כל־כף, עד שלא היה אפשר לו כלל לזוז ממקומו ממש, מחמת גדל ה'כבדות' וה'עצבות' שהתגבר עליו מאד!

ורצה לשמח עצמו, ולהרים עצמו! - ולא היה אפשר לו בשום דבר לשמח ולהרים עצמו! - כי בכל דבר שרצה לשמח עצמו, מצא לו הבעל־דבר בתוכו 'עצבות'! - עד שלא היה אפשר לו בשום דבר לשמח את־עצמו! - כי בכל שמחה שרצה לשמח ולהרים עצמו, מצא לו עצבות בתוכה!

גדול בינו לבין עובדי־כוכבים, אשר אין שעור וערה!

[אות ג] וה'צדיק הנ"ל, התחיל לשמח עצמו בזה [בשמחת "שלא עשני גוי"]! - והתחיל לשמח ולהרים עצמו מעט מעט! - ובכל־פעם הרים ושמח עצמו ביותר! - עד שבא לשמחה גדולה כל־כף! עד שהגיע ל"השמחה שהיה למשה רבנו עליו־השלום, בעת שעלה לקבל הלוחות" [אבות־דרבי־נחמן פ"ב ה"ג]!

ובתוך שהרים ושמח עצמו [הצדיק הנ"ל], פרח בעולמות, כמה וכמה אלפים פרסאות! [דהינו: שפרח ב'תוך העולמות, והתחיל לפרח למעלה בעולם־העליון מהמקום שנעשה שם שמח - עין להלן בהספור]!

ובתוך כך הביט בעצמו, והנה הוא רחוק מאד ממקום שהיה בתחלה! - והיה לו 'צער גדול' - כי היה סבור: שיפל לאיזה מקום אחר! [פיון שעלה למקום גבוה יותר, על־כן אם יפל מעבודתו - יפל למקום אחר, כפי שעלה וזו למעלה - עין ציור להלן] - והיה תמיה גדולה עליו [כשיראו אותו במקום אחר - ויגידו]: "שנעלם פתאם!" [ממקומו שהיה מתחלה] - והצדיק חפץ תמיד להיות "הצנע־לכת" [מיכה ו, ח]! [על־כן אינו רוצה שיראו עליו: אף שהוא הולך ומתעלה בעבודתו]!

[אות ד] וה'שמחה' התחילה לפסק! כי ה'שמחה' יש לה גבול, שמתחלת עצמה, ומסימת עצמה! - וכשהתחילה ה'שמחה' לפסק, פסקה מעט מעט, ונשפל מעט מעט! - וכשחזר וירד ונשפל ממקום שפרח לשם בשעת ה'שמחה' [הגדולה הנ"ל], לא חזר תחלה למקומו הראשון שפרח משם, כדרך פריחתו! - רק שירד מיד למטה, ממקום [במקום] שפרח לשם! - ועל־כן היה פליאה גדולה: על שמצא את־עצמו אחר שירד: למטה במקומו הראשון?! - והבן היטב! [ראה ציור להלן]. עד שחזר למקום שהיה בתחלה [בשעת שהיה בעצבות]! - והביט בעצמו, וראה: שהוא ממש במקום שהיה בתחלה! ולא נעתק ממקומו כלל! רק אפשר כחוט־השיערה שאי־אפשר לאדם לשער, רק השם־יתברך! - והיה תמיה גדולה בעיני הצדיק: "שפרח כל־כף בעולמות, וכאן למטה לא נעתק כלל!"

והראו לו: שכל־כף יקר בעיני השם יתברך, תנועה והעתקה קטנה שאדם מעתיק עצמו בזה העולם, אפלו פחות מחוט־השיערה! - עד שאין כדאי נגד זה כמה וכמה אלפים עולמות ופרסאות! [שלמטה כשעולין לאיזה קדשה כחוט־השיערה, היא יקרה יותר מאלפים ורבבות עולמות למעלה (לקויט־הלכות, חול־המועד ד, יג)]. [שאינו כדאי אלפים ורבבות עולמות, כנגד חוט־השיערה אחת שהאדם נעתק בזה העולם להתקרב להשם־יתברך (לקויט־הלכות, ראשית־הגז ד, א)].

שאלות לחידודא

בחן 38א:

שיחות שאחר ספורי המעשיות (3)

- לא נרחק כלל
- כמה וכמה אלפים עולמות ופרסאות
- ו. האם הצדיק ירד באותו דרך שעלה או בדרך אחר?
 - באותו דרך שעלה
 - בדרך אחר
 - רבינו לא דיבר מזה
- ז. להיכן הגיע הצדיק כשחזר וירד?
 - למקומו הראשון שהיה בתחילה
 - כחוט השערה ליד מקומו הראשון שא"א לאדם לשער
 - רחוק מאוד ממקומו הראשון
- ח. מה אמר רבינו שהראו לו בזה?
 - שצדיק יכול להגיע לעולמות עליונים כ"כ
 - שיקר מאוד כל תנועה קטנה שאדם מעתיק עצמו בזה העולם
 - שיקר מאוד כשצדיק פורח בעולמות עליונים
- ט. האם למדת את המעשה השבוע?
 - כן
 - לא
 - חלק

- א. מה נפל על הצדיק?
 - עצבות
 - כבידות
 - עצבות וכבידות גדול
- ב. מדוע לא היה אפשר לצדיק לשמח עצמו בשום דבר?
 - כי בכל דבר שרצה לשמח מצא הבעל דבר בתוכו עצבות
 - כי בכל דבר שרצה לשמח מצא הבעל דבר בתוכו גאווה
 - כי בכל דבר שרצה לשמח מצא הבעל דבר שקר
- ג. באיזה דבר שימח את עצמו הצדיק בסוף, שלא הצליח הבעל דבר להחלישו מזה?
 - במצוה גדולה שעשה
 - בהרבה שעות של לימוד
 - בשמחת "שלא עשני גוי"
- ד. לאיזה שמחה הגיע הצדיק בסוף?
 - לשמחה של חתונה
 - לשמחה שהיה למשה רבינו בעת מתן תורה
 - לשמחה שהיה למשה רבינו בעת שעלה לקבל הלוחות
- ה. כמה התרחק הצדיק בעולמות העליונים ממקומו שהיה שם בתחילה?
 - כחוט השערה

בעומק המעשה

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

- מתי והיכן סיפר רבינו את הסיפור הזה? שבועות תקס"ז בזאסלב
- היכן בסיפורי מעשיות כתוב גם שהכו אותו הכה ופצע? (מעשה ט' חכם ותם) עד שהכה אותם הכה ופצע ודחפם מביתו, - והכה אותם הפקיד הכה ופצע ודחפם מביתו.
- כמה פעמים מסופר בסיפורי מעשיות על "סוס"? 8 פעמים - מי יודע באיזה מעשיות?
- כמה פעמים מסופר בסיפורי מעשיות על אחד ש"צועק"? 8 פעמים - מי יודע באיזה מעשיות?

דעם רבינ'ס
מעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com